

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — áll.
 Viaszon: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 áll.

Főszerkesztő: Dr. Varga Lajos.
 Felelős szerkesztő: Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Barázdák.

Szinte elképzelhetetlen a kimenetele szeptember 15-ének. Ez a nap valósággal próbája lesz a hazafias polgárságnak a nemzetközi hazátlanokkal szemben. Aziránt nincs kétségem, hogy a rendőri és katonai erő most az egyszer — oh tempora! — a szociálisták pártján lesz. Napiparancsuk arról fog szólni, hogy a békés polgárokat ütni lehet, szabad sőt kell. Cifra kilátásaink vannak tehát. És ezért abban csuesosodik össze minden gondolatunk, hogy a polgárok higadtsága erős biztosítékunk, nagy megnyugvásunk arra, hogy a harc kimenetele a mi győzelmi lobogónk jegyében születik meg.

Az alkotmány-ellenes kormány — mint erkölestelen alakulat — nem számíthat a gondviselés támogatására. Szövetkezése a szociálistákkal szintén erkölestelen. Az pedig, hogy az ország összes épkézláb szociálistája szabadjegyet kap, hogy a központnak támogatója legyen szeptember 15-én — a lehető legocsmányabb, legbűnösebb manipuláció.

Ha semmi másért — ezért megérdemli a darabont-kormány, hogy vád alá helyezték.

Az élelmiszerek árai egyre emelkednek országsszerte, de talán sehol sem érezhető a drágaság annyira, mint Debrecenben. A sok bérharenak is ez a tulajdonképpeni oka, nem pedig pusztán az izgatás.

Az élelmiszerek drágulását mesterségesen csinálják a közvetítők, a viszonteladók,

szedők és kofák. Míg a termelőtől a fogyasztóig jut valami, már kétszeresre, háromszorosra nő az ára. A legelvetemültebb pénzsorsoránál is inkább büntetendő volna ez, de a hatóság tehetetlen vele szemben.

Debrecenben a piacok széthelyezése is megkönnyítette az élelmiszer uzsorások helyzetét, mert így nehezebb az ellenőrzés.

De a drágasággal versenyt tart az élelmiszerek hamisítása is. Szinte hihetetlen, hogy milyen hatalmas arányokat öltött ez a debreceni piacon. Nincs nap, hogy magánfelek ne emelnének panszt a rendőrségen, de hányan vannak azok, akik nem panaszkodnak? és milyen kevés esetet derítenek ki a piacvizsgálatokon?

Ezeken a szörnyűséges állapotokon csak kis piaci razziákkal lehetne segíteni. Az összes orvosoknak a piacok minden pontján egyszerre kellene vizsgálatot tartani. Talán így el lehetne riasztani a piac méregkeverőit.

Szeptember elején benépesülnek gyorsan az iskolapadok. Lelkes, ifjú diákok pilantanak be a tudomány előcsarnokába. Mohó vágygal, szinte kéjjel szívják magukba az új, ismeretlen levegő bűbajos illatát a diákélet éves romantikájával egvűtt.

Ilyenkor, szeptember elején a vidám diáksereg láttára fáj a szívünk, ha arra gondolunk, hogy ebből az üde, életerős anyagból milyen lelhetlen bábokat gyúr a pedagógia! Megtöltik tanáraik agyukat mindenféle számársággal és nem törődnek azzal, hogy az életre, amelyet könyvekből soha-

sem tanulhat meg a studiens, készítsék elő őket.

Tisztelet a kivételnek! De vajmi sokan vannak, még ma is olyanok, akik erőszakosan az önértet, önállóság, határozottság elfojtásában keresik a pedagógia diadálát.

Pedig a felvilágosodottság korszakában az ifjak nevelése modern, felvilágosodott tanárok kezében megbecsülhetetlen kincse volna az országnak.

Az árulás.

A magyar nemzet milliói a válság kezdete óta elkéserevedve látják, hogy a bécsi körök, miként szervezkednek, miként állanak csatarendbe a nemzeti jogok és a nemzeti aspirációk ellen. De az elkéserevést a düh a bosszúérzete fokozza akkor, amikor azt látjuk, hogy a nemzet kebeléből akadnak vállalkozók, a kik as udvari és a bécsi körök bujtogatása következtében, a pénz vagy hatalomvágytól elvakítva, eszközül dobják magukat arra, hogy a nemzeti törekvéseket minden vonalon letörjék és megsemmisítsék. Es hogy áruló, nemzetellenes cselekedetüket indokolják, nem restelik egy az országban, mint a külföldön fizetett sajtójukkal, a nemzet jogos küzdelmét leszólni, diszkreditálni s a nemzeti küzdelem vezéreinek becsületes, önzetlen szándékát piszkos módon meggyanusítani.

Várad Margit.

— Irta: Asbóth Lilly. —

Kezében a tanítónői oklevéllel elbocsájtották Margitot az intézetből — ki a nagy világba.

Megtanították sok mindenre, tanult algebrát, phisikát, logikát, pszichológiát, sok épületes és tudományos dolgot, melyeknek majdan hasznát veszi az életben. Kenyeret adtak a kezébe, már most haladhat egy tisztességet, becsületet, kenyeret adó életpályán!

Különös érzések váltakoztak lelkében, mikor bezáródtak mögötte az intézet kapui. Vége tehát a gyermekeknek, elmúltak a leányálmok, amelyek rózsaszín fátyolba burkoltan jelentek meg lelki szemei előtt, megszüntek a fantasztikus színes képek, a melyeknek tarkaságából a grófok és hercegek léptek elő, hogy magukkal vigyék az elátkozott királykisasszonyt a mesék országába. Vége, vége mindennek! az élet kezdő bontogami előtte ijesztően sötét szárnyait, s Margit borzongva húzódik a vasuti kupé egyik szögletébe, igyekezve gondolatait más irányba terelni. De nem sikerül. Maga előtt látja a küzdelmes jövőt. Egy leány neki indul a nagy, idegen fővárosnak. Egy leány, akinek nincs

elég energiája, bátorsága az élethez s aki még hozzá árva és szegény. Várad Margit érdekes leány. Egy kissé sápadt, egy kissé vérszegény, egy kissé nyulánk, de mindez csodás harmóniába olvad össze azzal a klaszikus fejjel, kifejező nagy kék szemekkel, vöröses fényű hajával. A lelke az arcára van írva, Suptilis, finom árnyalatok. Csupa poesis, csupa tisztaság.

„Kedves kisasszony, ha nincs édesanyja, vigye magával egy idősebb nőrokonát”, — így szólit leereszkedő nyájassággal Szendené, a navelőnök elhelyező ügynöknője, a ki méltóságteljesen és lassan beszélt, mert ő gentry asszony és megveti mindazokat, akiknek ereiben nem kék vér csörgedez, „kedgyed fiatal, szép, feltűnő alak majd azt hiszik, ön is olyan, mint a többi” — s a leány kezébe nyomva egy címet, udvariasan kituszkolta az ajtón. Mi volt ez? Miért beszélt vele így ez az asszony! Mi jögon enged meg magának az ilyen csipős megjegyzéseket? Olyan, mint a többi! Hát milyennek a többiek? S miért olyan ő, mint azok! Öntudatlan is megérezte, hogy ez a nő most bántani akarta! Hogy nézett rá! Szuróan, s alig titkolható irigységgel! Ő rajta is találhat irigyelni valót, a szegény árván! Vala-

mit kellett volna felelni annak az asszonynak. Kérdőre kellett volna vonni, magyarázatot kérti s ha őt sérteni akarta, a sértést megtorolni. S tekintete öntudatlanul is a kis papirosra esett melyen ez a cím volt olvasható: Halász Béla, a Budapesti Ujság szerkesztője, Koronaherceg utca 10.

Szívdobogva csöngetet Várad Margit a labirintnak látszó épület egyik ajtaján s hirtelen elkápráztatta a fény, a pompa, mely szemei elé tárult. Megdobogott a szíve. Ez az a tündérország, a melyről álmodozott, s itt ezen a puha pamlagon sötét plüsspöngyölában, ez a márványarcú, tüzesemű, csodaszép vöröshaju asszony a tündér, a ki megvalósítja kívánságát, elhozza neki a mesebeli tündérkirályt! Mindez csak egy pillanatig tartott. A vöröshaju asszony megszólalt, a varázs eloszlott.

Jégszavu, gögös, rosszívű nő benyomását tette, aki arra született, hogy leigázzon mindenkit, a ki közelebe jön.

„Béla, jöjjön be édes fiam! Édeskés hangon szólit át a dolgozószobába, melynek küszöbén egy sápadt, megtört férfi jelent meg nagy fényes szemekkel, ezüstbe játszó hajjal, mely redőkkel a homlokán. — Megszólalt s hangja oly édesen, lágyan csengett.

Szinehagyott ruhákat
 divatos színekre festi,

Hrabéczy Antal
 gőzerőre berendezett ruhafestő intézete
 Debrecen, Széchenyi-u. 42.

Csodálatraméltó a nemzet türelme akkor, amikor kétségtelenül bebizonyítva látja, hogy a hatalom milyen szemérmelenül, milyen erőszakosan fosztja meg törvényes jogaitól. Pedig mindaz, amit kívánunk, annyira természetes és annyira elengedhetetlen kelteke a nemzeti állammak, hogy még elfogulatlanul gondolkodó ellenségünk sem vonhatja kétségbe. A koalíció, melyet azzal rágalmaz az ügyvivők otromba sajtója, hogy nem akar kormányt vállalni, — föliratban precizizozta mindazt, aminek alapján helyreállhat a béke és az alkotmányos rend. De még a nemzeti kívánságoknak ezt a minimumát sem méltatták figyelemre és soha semmiféle javaslatot nem terjesztettek elő, amelynek alapján becsületes egyezséget lehetett volna kötni.

Nem szemmel látható-e tehát az az ellenséges frivol és durva indulat, a mellyel a nemzet ellenségei a magyar ügyvivőkkel szövetkezve, a nemzet állami és alkotmányos életére törnek?!

Ha a nemzet vezérei magyar államról és magyar alkotmányról szólnak: akkor a hadparancs néptörzsről és tartományról beszél. Ha a törvényekre hivatkozva akarjuk alkotmányos jogainkat gyakorolni: akkor a törvényt egyszerűen felrugják s erőszakot követnek el a törvénytelenül összeverbuvált ügyvivőkkel. Eközben sürin ismétlik hazugságaikat, hogy a nemzet törvényes ellenállása: törvénytelen.

Ujabbán már a leggonoszabb tervek végrehajtásán törnek a fejüket. Azt már régen megkísértették, hogy a nemzetiségeket lázítsák fel a magyarok ellen. Ez a kopott osztrák fogás a nemzetiségek tapasztalatain hajótörést szenvedett. A magyarországi nemzetiségek igen jól tudják azt, hogy őket az osztrák politika csak kihasználta mindig a magyar függetlenségi törekvésekkel szemben s azután eldobta és kinevette. Jól tudják azt a nemzetiségek, hogy az osztrák önzés soha sem ad annyi jogot nekik, mint a magyar nagylelkűség s így a lázítás, a melyeket már Tisza bukása alatt

megkísérlettek, nem vezetett eredményre.

Ennélfogva mást gondoltak. Szövetkeztek a nemzetközi szocialistákkal. Ezeket néhány letört ambíció bolondítja. Hazát, nemzetet nem ismernek s így nemzeti jogokért, hazáért nem lelkesednek. A vezér urakat az egyéni boldogulás vezeti s ha Peckes Kristóffy azt igéri, hogy jól tartja őket, képesek a nemzet ellen a munkások ezreit fellázítani. Ezek a nemzetközi elemek most az ügyvivő kormányval ölelkeznek s annyira fennhordják az orrukat, hogy immár nagyhangú kijelentéseket tesznek. Sőt fenyegetőznek. Felbujtott seregeiket, — akik nem tudják mit cselekesznek — az országgyűlés elé akarják vezényelni s így az alkotmányos tanácskozást brutálisan megzavarni. Tudják, hogy P. Kristóffynak kedvébe járnak, hogy Peckes adta ezt a remek tanácsot.

A nemzetközies nagy tömege azonban nem tudja, hogy velük is a bolondját járatták. Az osztrák ügyvivőknek eszük ágában sincs általános és titkos szavazati jog megadása. Az udvarnál pedig undorodnak I. Bokányi Jakab koronázatlan munkás királytól és társaitól. Hiszen ez egészen világos. Ha már Andrassy gr. mérsékelt előterjesztéseit sem volt hajlandó a bécsi hatalom akceptálni, talán csak nem gondolja I. Jakab, hogy most egyszerre a szocialisták programját öleli keblére a király.

De hát úgy látszik azt megengedik, hogy az ügyvivők, az osztrák politika ügynökei ezzel is kísérletezzenek. Hiszen az ördöggel is lehet nekik szövetkezni, csak hogy a magyar nemzet ügyének ártani tudjanak. De he a nemzetköziesek között vannak becsületes magyar munkások, azok szégyelhetik magukat, hogy éppen hazájuk ellen adják el magukat hitvány eszköznek.

Ennek a szegény nemzetnek pedig még sok türelemre van szüksége, míg ellenségei tehetetlen dühökben megtörnek.

Ha a kisasszonynak kedve van hozzánk jónni, megpróbálhatjuk egy hónapra. Margit halát érzett lelkében! Egyelőre tehát volt hova lehajtani a fejét!

Halászék családja már most 4 tagból állott. Egy szivtelen anya, egy ugyanilyen leánygyermek, egy berongó lelkű, örökké szomorú, apa s egy fogékony fiatal leány, csupa szív, csupa fantázia.

Az asszony szép volt. A leány szerette őt. A férfit csak sajnálta. Kereste a kedvét a vöröshajú sphinxnek, a kinek eszét, szépségét csodálta s kerülte a férfi pillantását, mely fájdalomt okozott neki. De az asszony rideg volt. Visszaütött minden előzékenyiséget s csak akkor szólt a leányhoz, ha parancsokat osztogatott. Ha gyermekét látni akarta, behívta magához, — a leánytól teljesen elzártkózott.

A férfi bejött. Kezdetben ritkábban, később sűrűbben. Mindig akadt valami keresni valója a szobában. Szomorú, egykedvű szürke szemű voltak. Néha azonban szenvedéllyel tapadtak Várady Margit alakjára, ilyenkor sötét tűzben szikráztak s a színök is feketére változott.

*

Észrevétlenül lopta bele magát a Várady Margit szívébe. En öreg vagyok. Maga szép és fiatal — szokta mondani, mikor magukra maradtak. — Maga már nem tudna engem szeretni! — Margit haligatott, de a szeme rajongást fejezett ki s ez sem kerülte el a tapasztalt író szemét. — „Kisasszony, ne olvassa annyit a költeményeimet, mert szerelmes lesz, persze nem belém, mert engem most már nem lehet szeretni” — mondta szomorú mosollyal a férfi.

*

Az idő mult! A nyár közelgett! Az asszony gyermekével fürdőre készült és egy napon egészen váratlanul behívta Margitot szobájába s tudatta vele, hogy működése náluk véget ért, minthogy leányukat jövőre nyilvános iskolába adják: végül sok szerencsét kívánt neki a jövőben! Várady Margit tiszta lelkében a halálos, az égető, a romboló szenvedély lobot vetett s most, hogy ütött a válás órája, arra a gondolatra, hogy szerelmét immár többé sohase látja s azon hitben, hogy viszont szeretik, egy önfeléd pillanatban eszeveszetten dobta magát a férfi karjaiba. — „Nem látom többé soha!” — A férfi magához szoritotta. „Hát szeret?”

Tűz van!

Torka szakadtából ordít az szabadelinek nevezett s a kormány szoldjában levő sajtó s szinte reng bele az ország: hogy tűz van!

Bevalljuk mi is, hogy tűz van, lelketlen gaz kezek tüzes csóvát vetettek a nemzet kincses házába, s galád módon oda igyekeznek, hogy a támadható zavarban bátran ellophassák zsebtolvaj módjára az ország jogait és alkotmányát.

A bárgyu darabant vezetők azonban dazda nélkül számoltak s a végén ép ők fogják a rövidebbet húzni, mint Tisza „Herbert” januárban.

Tűz van! kristóffy ravasz lélekkel, hatalmas összeggel és egy csomó „szociológus” tanácsadóval lángba akarja borítani a nemzetet.

A pokolgépet bele dobta a szocialismus puszkaporos hordójába s most méltó társaival várja az eredményt.

Az országban szétszórva itt-ott már fel is csap a szenvedélyek lángja s a derék jóra való magyar munkás nép egy pár lelketlen központi vezérnek beugorva nem veszi észre, hogy kristóffék jelszava nem egyéb maszlagnál. Bolonddá akarja tenni az eddig jó akaró nélkül küzdő szocialisták tömegét. Megakarja nyerni magának az utcát.

Már hallatszik is a fenyegetés:

— Majd kapnak az ellenzéki vezérek a parlament előtt!

Már pedig ezzel nem lehet megretteneni egy lánglelkű hazafit Kossuth Lajos érdemes fiát!

Kossuth, Apponyi, Andrassy, Bánffy szembe mernek nézni a fenyegető viharral — akár felülről jönnek, akár pedig egy Wertheim szekrényből, a minek rendelkezési alap a neve.

Nem félnek, mert velük van a nép, az igazi nemzet — a hazáért halni kész magyarság! Az ország sikságain levő faj magyarság, s Erdély bércé között levő szittya székelység, ha kell a saját testével védi meg az 1848 as elveket s azokat kik az elv lobogójával harcba szálltak.

Amerikában, mikor a proriek (mezősegek) ember magasságu fü erdőit felgyújtják rettenetes veszedelem fenyegeti a benne élő embereket s állatokat egyaránt.

„Imádom!” — sugta a leány. „Az enyém les?” — „Igen!”

„Jöjjön ide, közl hozzám, megcsókolom és most Isten velem, nem találkozunk többé!” mondta a férfi, s indult befelé a szobájába. Halk sikoly, majd zokogás követte e szavakat! Halász visszaferdült. „Margit, legyen okos! Ide hallgasson! Én szegény ember vagyok és tudja hányadik életévemet töltöm be? Az ötvenediket! Én nem akarom Magát szerencsétlenné tenni. Én Magát elesábitanám! És ezt nem akarom! Isten velem! A napokban utazom. — Olaszország kék ege alatt sokat fogok Magára gondolni!”

Ezt a párbeszédet egy átvirasztott éjszaka követte, s másnap reggel, zokogva busuzott el az asszonytól Margit, a ki kissé meghalva eme ragaszkodástól, vigasztaló szavakat intézett hozzá.

A férfi bejött. Megállt, gunyosan mosolygott: „Kisasszony, csak nem sir, hiszen eljöhét még ide!”

S Margit fájó szívvvel, bűnös öntudattal, testben még tisztán, de lélekben romlottan, támolygott ki az utcára!

Az ilyen rettenetes helyzetben levők rendszerint igen egyszerű módon segítenek a bajon. Ellen tüzet gyújtanak, s mentve vannak. De jaj annak, a ki a két tűz közé eszik!

De van ám magyar példa is. Debrecenben a múlt század közepén még nem volt tüzoltóság. Ha azonban tűz támad a városban a kollegium diáksága „ad arma” kiáltással fel kapta az udvaron erre a célra elhelyezett gerundiumokat, azaz (hatalmas furkós és vasas fűtykösöket s szaladt torony irányába a tűz felé. Futásközben pedig, hogy az egyenes utból ne keljen kitérni, szétrombolták az akadályokat, s ha volt eloszlatták a veszedelmet is.

* * *

Tűz van! Ordítazzák a bérencek. A kegyelmes és méltóságos urak pedig kézdörzölve várják, hogy mikor robban már fel a pokolgépük. Pedig vigyázzanak!

A józan magyar nép már hallja a vesztülését s tőle függ, hogy végezzen a gyújtogatókkal.

Ha ellentüzet gyújt, jaj annak aki közbe kerül!

Ha pedig a debreceni diákok jelszava eszandül fel: „ad arma!” puffogni fognak a fűtykösök, de az alkotmány tipró — gyújtogatók hátán.

Kuruc.

A válság.

Báró fejérváry Géza ischli újával foglalkoznak: mit visz és mit hoz onnan. Sok ellenőrizhetetlen hír szerepel ez ut körül, azt azonban Bécsből is megerősítik, hogy csakugyan lapunkban is közzölt programtervéhez kér jóváhagyást. A kiskoru gróf Károlyi György is vele volt Bécsig s ebből azt következtetik, hogy a gróf ur csakugyan a Felsője személye körüli miniszter lesz, a mint mér régóta emlegetik; mások tudni vélik, hogy a legutóbb miniszteri tanácsban, hat megüresedett főispáni állást töltötték be s ezek között szerepel gróf Károlyi György is, mint Pestvármegye főispánja Károlyi György gróf szabadelvű párti képviselő és Tisza István leghűségesebb csatlósa. Ebből a kinevezésből ismét fényesen ki fog tűnni, hogy „a szabadelvűpártnak és Tisza Istvánnak semmi köze a fejérváry-kormányhoz s az iránt a legteljesebb (!) bizalmatlansággal viseltetnek”.

Ujból felmerül, illetve most már sokkalan erővel követelik egyesek a koalíciótól, hogy a kormányt szeptember 15 én vád alá kell helyezni. Mert ez az egyetlen törvényes eszköz a koalíció kezében a kormány elmozdítására. Sürgeti ezt — szerintünk — főleg az új választással való fenyegetőzés. Nem remélhető, hogy a Felsője egy vizsgálat alatt álló kormánynak felhatalmazást adna az új választások megújítására; de egészen bizonyos, hogy az országban nem akadna egyetlen ember sem, aki egy a vádoltak szégyenpadján álló kormány jelöltjére szavazna.

Valószínű, hogy e kérdés — miután most már nagyon megérett — a vezérlő bizottság legközelebbi ülésén szöve is kerül s az iránt a hangulatot ismerjük, nem kételkedünk benne, hogy a koalíció túlnyomó többsége keresztül is hajlja a tervet.

fejérváry a királynál.

Báró fejérváry Géza miniszterelnök — mint már megirtuk — tegnap Ischlibe utazott,

hova báró Sterletz miniszteri titkár kíséretében este tíz órakor érkezett meg. A kormányelnök utközben Bécsben a magyar minisztérium palotájához hajtatott, ahol Révy udvari tanácsos, a minisztérium jelenlegi vezetője jelentést tett neki a folyó ügyekről. A miniszterelnök azután sétát tett. Mivel sem báró Gautsch, sem gróf Goluchowski, sem Pitreich lovag nincs Bécsben, báró fejérváry a közös és az osztrák minisztériumokban nem tett látogatást.

Báró fejérváry Géza mai ischli kihallgatását az egyes bécsi lapok különbözőként kommentálják.

A „N. Fr. P.” fejérváry utazásához következőket írja: A jelenlegi feszült politikai helyzetben feltűnő, hogy a magyar miniszterelnök aránylag rövid idő alatt másodszer jelenik meg Ischliben, mindazonáltal nem felel meg az igazi tényállásnak, ha ehhez a kihallgatáshoz messzemenő várakozásokat tűznének. Tudvalevő és különösen a magyar ellenzéki sajtó is hirdeti, hogy a magyar kormány a király elé nagyon kimerítő politikai és gazdasági programot terjesztett, melyet ki fog fejteni az országgyűlésen abban az esetben, ha szeptember 15 ig nem sikerülne a koalícióval megegyezésre jutni. Ez a program olyan mélyreható kérdéseket ölel fel, hogy már a dolog természeténél fogva is felvilágosításokra és magyarázatokra van szükség és így kézenfekvő, hogy a kihallgatásnak ez a célja.

A bécsi Mitagszeitung mai számában ezeket írja:

A magyar parlamenti többség több elölkelő tagja nem csinál titkot abból a nézetből, hogy a koalíció nagy hibát követett el, mikor februárban a kabinet alakítást nem vállalta el. Ez a csoport most arra az álláspontra helyezkedik, hogy a mit elmulasztottak, mielőbb jóvá kell tenni, mert különben a koalíció egyáltalában elveszti a lehetőségét arra, hogy kormányt alakíthasson. fejérváry, a ki személyesen nem akar többé a koalícióval tárgyalni, mai kihallgatásán jelentést fog tenni a királynak a helyzetről s azt a programot, melyet fővonalában már multkori kihallgatása alkalmával bemutatott a királynak, most részletesen kidolgozva és véglegesen megállapítva, ujból eléje terjeszti.

A Magyar Távirati Iroda jelenti Ischli-ből, fejérváry Géza báró miniszterelnök tegnap reggel ideérkezett. A miniszterelnök szállására érkezésekor már ott találta a kihallgatásra szóló meghívót. Ő felsége délelőtt 11 órakor fogadja kihallgatáson a miniszterelnököt.

A M. T. I. jelenti Ischli-ből: Ő felsége tegnap délelőtt 11 órakor harmadféltérés kihallgatáson fogadta fejérváry Géza báró miniszterelnököt. — A miniszterelnök közvetlenül a kihallgatás után elhagyta Ischli.

Békétárgyalások a Ház plénuma előtt.

A kormányhoz közel álló helyről kapja a Pol. Ért. azt a hírt, hogy báró fejérváry Géza miniszterelnöknek az a terve, hogy a képviselőház plénuma előtt tárgyalassanak azok a kérdések, amelyek miatt a kibontakozás létre nem jöhet és hogy nyílt ülésen kísértse meg saját politikai álláspontjának és programjának kifejtése kapcsán a koalizált pártokat arra bírni, hogy vállalkozzanak többségi kormányzatra és fejtsék ki álláspontjukat. E tárgyalásoknál a kormány és annak feje mint a korona képviselője fog részt venni és vállalkozik a közvetítő szerepre a

király és a koalíció közt azzal a kifejezett szándékkal, hogy amennyire tőle telik, igyekezni fog az ellentéteket kiegyenlíteni, kölcsönösen képviselvén az egyes álláspontokat. Ily irányu nyilatkozatokat fog tenni báró fejérváry Géza miniszterelnök a képviselőház szeptember 15-iki ülésében. A kormány a kibontakozást gátló ellentéteknek illetően nyílt tárgyalásaitól sokat remél és azt hiszi, hogy fáradozása a kölcsönös engedékenységtől eredményel fog végződni.

Kossuth Ferenc Budapesten.

Kossuth Ferenc, a szövetszertett ellenzék elnöke ma délután állandó tartózkodásra Budapestre érkezett. Kossuth három hete volt távol és ezt az időt Karlsbadban töltötte. A holnapi nappal ismét átveszi a koalíciónak és pártjának vezetését és valószínű, hogy társait az ügyek vezetésében, a vezérlő bizottság tagjait már a jövő hét első napjaiban értekezletre hívja egybe, a politikai helyzet megvitatása okából.

Egyház és iskola.

Beírás a kereskedő-tanonc iskolába. Figyelmeztetjük a tanonc tartó főnököket, hogy a kereskedő tanoncok beírása f. szept. hó 3-án vasárnap, szept. hó 8-án péntek és szept. hó 10-én vasárnap, mindenkori d. e. 10-12 óráig történik. Minden jelentkező az iskola kapusától bejelentő lapot kap, amelyet a főnök tölt ki és ír alá. — E lappal a tanuló beírás végett a tandíjkezelő tanárnál és a tanítás kezdetén az osztályfőnök jelentkezik. — Beiratkozáskor az első félévi tandíj fizetendő. A javító vizsgálatokat szept. hó 3-án vasárnap d. e. 10-12 óráig vesszük fel. A rendes tanítás szept. 13-án szerdán d. u. 2 órakor kezdődik. A kereskedő-tanonc iskola igazgatósága.

H I R E K.

Vasárnapi istentiszteletek. A vasárnapi istentiszteletek sorrendje a következő. Nagytemplomban Dicsőffy József, agendát mond Jánosi Zoltán, Kistemplomban Percs István, agendát mond Zetay Menyhért, Újtemplomban Szele György, agendázik Nagy Vilmos, Ispótytemplomban K. Toth Kálmán, agendázik Uray Sándor, Csapó kertben Kovács János, Homok-kertben Papp László senior, Szegényházban Hajdu Zsigmond.

Elhunyt tüzér ezredes. Krokovich Frigyes es. kir. tüzér ezredes, a 38. tüzér ezred parancsnoka, a kit Debrecenben is igen sokan ismernek, ugyanis Kovács Kálmán nagybirtokosnak kedves nevelt leányának ezélt 3 hónappal esküdt hűséget, tegnap életének 52 évében elhunyt a Verőce-megyei Virovicián. Krokovich holttestét a Tiszafüredre szállították. — Temetése ma, szombaton lesz róm. kath. szertartás szerint.

Országos ujságíró gyűlés. Arad városa nagyjelentőségű eseménynek színhelye lesz szeptember 3-án. Ekkor tartják meg Aradon a vidéki ujságírók országos kongresszusukat, hogy betöltsék azt a nagyarányú szociális munkásságot, amelyet a vidéki hírlapírók testületének, az ujságírói szervezetnek megteremtése körül kifejtettek. Az ujságírók aradi országos értekezlete el fog útni a kongresszusok s blonjától. Az ujságírók kerülni fogják a hangos ünnepeket és a külsőségek parádéját s az aradi összejövetelt a komoly munkának, az országos szervezet alapvető munkájának akarják szentelni. Ami a tanácskozásokon kívül a kongresszus programjába föl lett véve, az ujságírók testvéri érzésének kifejezésére s a kartársak szeretetének fejlesztésére szóló

gál. De a sablonos külsőségek nélkül is imponáló lesz a gyűlés a résztvevőknek nagy, az egész vidék sajtóját képviselő számánál fogva s a munka jelentősége révén, amely az aradi országos tanácskozásra vár. Szerkesztőségünk tagjai közül: Békásy Jenő felelősszerkesztő és Barabás Ernő segédszerkesztő vesznek részt a kongresszuson.

— **Polgármesterek értekezlete.** A törvényhatósági joggal bíró városok polgármesterei az évi értekezletüket Pancsován fogják megtartani szeptember hó 11-én. Az értekezlet ezidei elnöke Pozsony város polgármestere, Brolly Tivadar kir. tanácsos lesz, aki az értekezlet tárgysorozatát már elkészítette és az érdekelt városoknak megküldötte. Az értekezlettel kapcsolatosan a polgármesterek kirándulást rendeznek Belgrádba és az Al-Dunára. A belgrádi kirándulást az értekezlet előtt fogják megtartani. A jövő évi értekezlet Kassán lesz, melyen Debrecen város köztisztviselőiben álló polgármestere, Kovács József lesz az elnök.

— **Halálozások.** Legutóbbi kimutatásunk óta a következő haláleseteket jelentették be a debreceni állami anyakönyvi hivatalba. Rehács István ev. ref. 19 éves, Haja Mihály ev. ref. 15 hónapos, Frisch Erzsébet izr. 23 napos, Steiner Róza izr. 24 éves, Rajczy Vilmos róm. kath. 60 éves, Sipos Eszter ev. ref. 5 éves, Özv. Kellner Dávidné izr. 71 éves, Vilmos Károly róm. kath. 80 éves, Özv. Varga Imréné ev. ref. 79 éves, P. Papp Viola ev. ref. 8 éves.

— **Közbiztonsági viszonyaink.** Hogy Debrecenben mennyire örököndnek az illetékes hatóságok a város polgárainak élete fölött, arra napról-napra több, kézen fekvő példát hozhatunk föl. Ma is szolgálhatunk vele. Az esetet persze a rendőrség nem tudja; a megtámadott polgárok nem is fordulnak hozzá, hanem elhatározták, hogy maguk, éjjeli nyugalmuk feláldozásával fognak résen állni és hathatósan védekezni a gonosz betörők ellen. Az este 11 órakor, amikor még aránylag elég élénk a forgalom — ez is mutatja mennyire ismerik a rendőrség éberségét — a Vörösmarty-utca egyik házának kapuját döngetni kezdte két magas lakatos kinézésű alak. — Amikor azonban neszt vették annak, hogy a házban lakók is figyelmissé lettek, a két alak odább állott. Rendőr a környéken nem volt. Igazán megrovandó dolog, enyhe kifejezéssel élünk, hogy városunk ezen részén, mely a kétes existenciák külsőségi tanyáihoz szomszédságban van, rendőrt egyáltalában nem lehet látni. Az éjjeli őrzés este fél-10 óra tájban, mondhatni nappal vonul el nagy peckesen szuronyos puskával a még akkor beszélgető lakosok között, de aztán többé nem látható.

— **Betörés.** Ma hajnalban 4—5 óra tájban a Haja Jenő Nyugot-utcai 6. sz. a. levő fodrász-üzletének külső ajtaját ismeretlen tettesek kifosztották és kifosztották. Ellopták a borotvákat, hajvágógépeket, ollókat, sőt még a bajuszpedróket is. A kifosztott üzlet tulajdonosát a legkellemetlenebbül érte ez a csapás, mert ma éppen szombat van, a horbélyok egyetlen kereső napja. A rendőrség a nyomozást megindította.

— **Szociálista gyűlések.** A debreceni szociálisták pénteken este a Szarvas féle vendéglőben tartották gyűlést, amelyen rendkívül nagy számmal vettek részt nők és inasgyerekek. A rendőrség jól tenné, ha az éretlen gyerekeket eltávolítaná a szociálisták gyűléseiről. A szociálisták különben vasárnap délután újra gyűlést tartanak, amelynek

tárgya „Választási rendszerek külföldön” lesz. A szociálista központból Malasics Döme fog beszélni e tárgyról.

— **Terjednek a járványok.** A hastífusz mellett a ronsoló toroklob is kezd terjedni a gyermekek közt. Ma is két esetet jelentettek be. A hastífusz a hőség csillapítással csökken, úgy hogy ma már csak 1 újabb megbetegedést jelentettek be.

— **Népesedés.** Az elmúlt héten a debreceni állami anyakönyvi hivatalban 42 születést jelentettek be, melyek közül 25 fiú 17 leány, ezzel szemben 37 halálozás történt. Ezek szerint 5 lélekkel szaporodott természetes úton Debrecenben a lakosok száma.

— **Mert az urát elszerette.** Baksa János nagyon kópé ember lehet az Eszterek előtt, hogy ketten is beleszerettek. Varga Eszter feleségül vette, de később forróbbnak találta a Debreceni Eszter szerelmét és elhagyta az ő kedvéért a törvényes feleségét, aki azonban nem nyugodott meg ebben és vetélytársnőjét uton-utfélen megtámadja. A megtámadott kedves feljelentette a törvényes asszonyt a rendőrségen.

— **Megbízhatatlan bérkocsisok.** A rendőrséghez öt debreceni lakos folyamodott egyfogatú bérkocsi engedélyért, de csak ketten kapták meg, míg Vida István, Gera Lajos és Almási István elutasítottak kellő megbízhatóság hiányában. A miniszter, ahová felebbeztek, utasította a hatóságot, hogy mind az öt folyamodónak adja ki az engedélyt. A rendőrfőkapitányság a leirat ellen újabb felterjesztést intézett a miniszterhez, amelyben indokolta, hogy miért tagadta meg a három engedély kiadását.

— **Eljegyzések.** Legutóbbi kimutatásunk óta a debreceni állami anyakönyvi hivatalba kihirdetés végett jelentkeztek: Tanyogi János—Rácz Juliánna, Szalay Gyula—Öz Róza, Kecskés András—Galambosi Juliánna, Miló István—Korom Róza, Máté Bálint—Özv. Némethy Jánosné, Nemes Kálmán—Szöke Róza, Barta Ferenc—Horváth Mária.

— **Osökönyös elmebeteg.** A rendőrség csak hosszas keletlenkedés után tudta a debreceni közközben elhelyezni Takács János elmebetegét, de felirt a belügyi kormányhoz is, hogy állami intézetben helyezték el. Most a tarték Nagykállóba vitték. Mikor az elmebeteg ezt észrevette kijelentette, hogy ő oda nem megy. Majd dühöngeni kezdett és nekimeat kísérlőjének. A kórházi személyzet letéperte és megfékezte, de elszállítani még sem lehetett.

— **Szegényházi ülés.** A városi szegényházi bizottság szeptember 8-án tart ülést a szegényházban.

— **Hamis pénz.** Busi Mihályné perces-utca 16. sz. a lakosnő disznót vásárolt Mocsári Imre hajduböszörményi disznó kuptól, a ki állítása szerint hamis 5 koronást adott vissza. A feljelentést megtette.

— **Házasságkötések.** Legutóbbi kimutatásunk óta a debreceni állami anyakönyvi hivatalban házasságot kötöttek a következők: Dobi Ferenc—Bácsi Mária, Almási Károly—Kovács Erzsébet, Bona Fortunátó—Kis Juliánna, Inczédi József—Tokai Juliánna, Mezei Sándor—Erdős Zsuzsánna. Összesen 5 pár.

— **Botrányt okozó részegek.** Pallagi János fuvaros hatalmasan bedurrantott és a csapó utcát végigbotránkozta. Talpigástól együtt bekisérték. Tóth Sándor molnár a Verbőcy-utcan kereste a lakását, de a nevét is elfelejtette előállították.

— **Meghívó, a debreceni ev. ref. egyház gazdasági bizottsága által 1905. év szeptember hó 4-én d. u. 5 órakor a tanítók otthonában tartandó ülésre.** Tárgyak: folyó ügyek.

— **Carmelini estély a Bikában.** Érdekes előadás lesz ma és holnap a volt Bika mulatóban. Carmelini a kiváló bűvész tart előadást, akit már a debreceni közönség

gen ismer és nagyon szeret. Most egy egész estén fogja mulattatni kiváló számaival a közönséget. Számai oly érdekesek és oly kitaláltak, hogy olyat a közönség még egy bűvésztől sem látott. Mai számai közül különösen kiváló: Spiritisztikai manifesztációk nyílt színen kamaró nélkül, ezt még Magyarországon egy bűvész sem mutatta be. Gondolatok átvitele egy távoli médiumra. Továbbá a galamb álma. A posta 1000 év múlva stb stb. Belépti díj 1 kor, oldalhegyek 60 fillér.

— **A házasság definíciói.** Jó kedvű társaság körében csegetett a gyöngyöző nedűvel telt pohár a Bika éttermében. És folyt a szó szaporán hol egyről, hol másról. Felvetődött a házasság kérdése is. Nyilván valamelyik elkeseredett férj kockáztatott meg a szobahozatalát. Ezt nem jegyezte föl a támas, de elég az hozzá, hogy megszólalt a patikus.

— **Hogy mi a házasság?** Egyszerű vegyrosokosság.

A fiskális nem hagyta jóvá:

— **Egy hiányosan megkötött szerződés a házasság, amely szerződésnek a pontjait nem igaz tartják be a házassafelek.**

És így következtek sorba a definíciók.

A matematikus: Egyenlet, melyben a kéadott beltághoz hamar megtaláljuk a harmadik ismeretlent.

Az orvos: Váltóláz, mely forró hévvel kezdődik és hideglelésre változik.

A kereskedő: Rizikóra csinált üzlet, amely be is válhatik, csődöt is mondhat.

A színész: Tragikomédia, melyet a közönség mindig megtapsol, vagy duett, melyben az egyik fél mindig hamisan énekel.

A katona: Háboru, örökös békekötéssel váltakozva, és hol a hét, hol a harmincéves háboruaváltozva.

Miután a társaság minden tagja elmondta a maga meghatározását, a muzsikusz cigányt kérdezték meg a házasság felől, aki így nyilatkozott:

— **A házasság hangverseny, melyben részt vesz egy banda rossz gyerek, — de amelyen a szerelmet elhagyta szent Dávid, — a szomszédok pedig verik hozzá a nagy dobot.**

x **Alföldy Károly tánciskolájában** az őszi tanfolyam szeptember hó 11-én kezdődik. beiratásokat elfogad lakásán, Péterfia-utca 2. szám.

x **Antidol a legjobb gyógyszer:** fejfájás, ideges fejfájás és nátha ellen. A szert nem kell bevenni, néhány csepp a tenyérre eldörzsölve s használati utasítás szerint belegezve, azonnal megszünteti a bajt. Sok ezer ember használja s mindenki csak jól mond róla. Kérdezze ismerőseit, hogy használta-e már az Antidol-t? a mely nagyszerű hatásért arany éremmel lett kitüntetve. Egy üvegeske ára 1 kor 20 fill. és 35 ször mulaszthatja el vele fejfájását. Kapható: Mihálovics, Grósz Nagy Ferenc, Muraközy, Tóth Béla, Balázs Ödön és Radákovich Géza gyógyszerész uraknál.

x **10 krajcár egy iskolai könyv** bekötése Horovitz Zsigmond papírüzletében Piac utca 12. sz. Stencinger-ház.

x **Zivuska Ferencné** ének tanárnő tudatja a t. közönséggel, hogy magán énektanóráira a beiratkozásokat szeptember 4-től déli 11—1 óra között eszközli a Szentanna utca 6. számú házában. A beiratkozások melőbbi eszközzése ajánlatos, tekintettel a kevés számú szabad órákra.

x **Hesky pénzszekrénygyára** (törvényszéki leg B. Hesky és társa néven bejegyezve; tulajdonosa St. F. és M. Lition) fölkért bennünket annak közlésére, hogy ők a nemrég Budapesten elfogott Bataionnal soha és semminemű összeköttetésben nem állottak.

x **Értesítés.** Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy a **Széchényi u. 40 szám alatt cipőkészítő műhelyemet megnyitottam. Megrendelésekre**

és javításokat pontosan és lelkiismeretesen eszközölk. A pécsi országos cipőkiállítás bronzéremet nyertem, s ez a legjobb ajánló levelem. Kiváló tisztelettel: **Czitrom Béla** pécsi.

x **Rákos-szt.-mihályon** Almásy-major, 1000 mázsa széna, 400 mázsa sarju eladó; venni szándékozók jelentkezhetnek Bistei Sándor jószág intéző urnál, Kisfás-Földház (Szabolcs megye).

x **Tisztelettel** értesitem a n. érdemű közönséget, hogy **Cimbalmot tanulni kívánókat elvállalok tanítani, kezdettől művészi fokig jutányos árért. Továbbá Cimbalmok tiszta és tartós hangolását is elvállalom.** Teljes tisztelettel maradtam Vad István. Lakásom: Széchenyi-u. 8. szám, Keresztépület.

TÁVIRATOK.

A vezérlő bizottság.

A szövetkezett ellenzék vezérlőbizottsága szeptember hó 5-én d. e. tíz órakor a függetlenségi pártkör helyiségében Kossuth Ferenc elnöklete alatt ülést tart, amelyben a bizottság tagjai alkalmasint kivétel nélkül meg fognak jelenni.

— Ezen az ülésen állapodnak meg a koalíció további magatartása dolgában. Nem lehetetlen, hogy szeptember 15-ike előtt még egy értekezletre gyűljen össze a vezérek.

— A bizottságon kívül az egyes ellenzéki pártok is tartanak konferenciákat a képviselőház megnyitása előtt, amelyeken foglalkozni fognak a vezérlő bizottság határozataival.

Kossuth Ferenc a vidéken.

Budapest, szeptember 2. Kossuth Ferenc, a függetlenségi és 48-as párt elnöke holnap részt vesz a Battonyán Justh Gyula házelnök tiszteletére rendezendő ünnepélyen, a melyet a csanád megyei szövetkezett ellenzék rendez. Kossuth kíséretében számos, ellenzéki képviselő lesz.

Új választás.

Sátoraljaujhely, szept. 3. A kuria döntése általános megütközést keltett a kerületben. Reichard Salamon ellen, aki III. szavazatszedő küldöttség elnöke volt és az ő törvénytiprása miatt semmisítették meg a választást, óriási a felháborodás. Az új választás még e hónapban meg lesz és bizonyos, hogy ismét dr. Buza Barna fog győzni, akit január 26-án 800 szótöbbséggel választottak meg Molnár Béla Tiszapárti jelölt ellenében.

Törvénytörések.

A jövő heti bűnügyi főtárgyalások az alábbiak lesznek, u. m. 1905. szeptember hó 6-án szerdán Szabó Ferenc s 10 társa ellen, lopás s orgazdaságért, Ungvári János ellen, lopás büntetéseért. Kancsuka János és társa ellen, lopás büntetéseért. Szájó Imre ellen, lopás büntetéseért. Szeptember hó 7-én csütörtökön: Scherfer Sándor ellen, lopás büntetéseért. Szarka György ellen, lopás büntetéseért. Szabó Gábor s társa ellen, lopás büntetéseért. Hári György ellen, lopás büntetéseért. Kazainszki Sztaniszló ellen, lopás büntetéseért.

REGÉNY-OSARNOK.

Apáca és kegyencső.

Magyarosította: Szabó Antal 88

Május 1-je volt, mely napon a fiatal tavasz oly ritkán szokott az eső köpenyébe burkolózni.

A szép májusi nap barátságosan tekintett a zöld vetésekre, a fakadó bimbókra, s a tavasz tollas hírnökei vidáman csicseregtek a lombos fákon hála éneket.

— És a minő szép díszben pompázott a föld, ép oly díszben jelentek meg a szép nők is, csak azzal a különbséggel, hogy míg amannál minden természetes volt, ezek a pipere mesterséges bájait vették igénybe.

Ugy tetszett, mintha a divat királynője e napon a virágzó szüzeket, az élettéljes hölgyeket, s a hervadó szépségeket mind nagy szemlére hívta volna meg.

Ezeknek találkozási helyük Bécsben a Práter, vagyis a Práter-utca a Jägerzeilevel, melyen keresztül a fogatok hosszú, beláthatatlan sora kigyózik át, s néha két óra is beletelik, míg egy kocsi a császári kájjá kig eljut.

A járdán két felől a gyalogolók és kíváncsiak sűrű tömeget képeztek, s az üzlet embereire, s azokra nézve, kiket nem a sétálás kedve, s a bálulás visz az utcára, alig hogy áttörhet az emberekből képezett fal, május 1-én a Práter utcában.

Délután 4 óra van.

A Jägerzeile járdáján, jobbról egy öreg ember áll egy ifjura támaszkodva.

Sem előre, sem hátra nem bír menni a megtorlódott tömegben.

Az cregben Bienenfeldet ismerjük fel, ki nem engedte Antal által visszatartani magát attól, hogy először is a hála kötelességét röjje le s Erlenstein bankárt keresse fel.

De nem bírtak a palotáig menni, mert karjai sokkal gyengébbek voltak, minsem hogy az emberekből alakult sáncot áttörheték volna, s Antalnak sem igen volt nagy kedve az uttorásra.

Kényszerítve voltak tehát megállni, s hallgatni a bálulók szószátyárok megjegyzéseit, kik senkinek sem rendjeit, sem állását nem kimélték, s az öreg Bienenfeld belátta, hogy nem csupán neki van egyedül szabadzsája Bécsben.

Mellettk a következő beszélgetést hallották:

— Alázatos szolgája gróf ur! Bizony jobban tenné, ha eszímám árát kifizetné, melyel már több mint egy év óta tartozik, ahelyet, hogy ugy néz le ránk, mintha nem is volnánk a világon másra, minthogy nagy lábait eszímával ellásuk, a magunkéval pedig addig futkározunk, míg ki nem sebesednek, még akkor is örüljünk, ha őnt épen fizető kedvében találjuk.

— Nézzetek csak azt ott, a négy szöke által vont kocsiban! Hinné-e az ember, hogy ezelőtt négy hóval esődot mondot, s hitelezőt husz százalékkal elégitette ki? E ópa unokatestvérem egész örökségét is elnyelte.

— Hja, nem mind arany, ami fénylik, ama öreg hölgyet például csak tegnapielőtt láttam a zalogházban, s amint ott mondták, gyakran megfordul ott. Fogadni mernék, hogy azon csillámú kövek rajta mind hamisak.

— Hát azon apró emberke, ki amott? ki, amint látszik, orrát otthon felejtette?

— Ah, az Roller báró. Igen jól ismerem, sok ideig voltam házában.

— S azon szép hölgy, ki mellette ül, az valószínűleg neje?

— Csak az kellene még! Az ilyen urak nem kocsiznak nejeikkel, ez nálunk nem divat. Azon hölgy bizonyosan legujabb kedvese!

— Hát azt a szép hölgyet ki ismeri, a ki annak a vastag részegesképű mészárosnak oldalán ül?

— Mészáros? Ugyan mi jut önnek eszébe? Az a gazdag orosz herceg, Romanzoff, s azon csinos hölgy, ki kocsijában ül, a híres Laura táncosnő, ki egy este több aranyat keres lábával, mint mi kezünkkel egész éven át forintot.

(Folyt köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Kamarai illetékek fizetése exlexben. A kamarai illetéket tudvalevőleg a közadókkal együtt hajtják be s mivel a közadók behajtása szünetel, a kamarák is, melyeknek tartalékalapjai alig vannak, alig képesek adminisztrálni. A kassai keresk. kamara most folkérta a területén lévő megyék a'ispánjait, hogy figyelmeztessék a község jegyzőket, hogy bár a kamarai illetékek a törvény szerint a közadók módjára hajtandók be, tehát látszólag állami adó színezetűek, mégis az exlex alatt is fizetendők. A községi jegyzők eddig ezeket sem szedték be.

Az építőipari munkarend. A kereskedelemügyi miniszteriumban értekezlet volt Sztényi József államtitkár elnöklésével. Az értekezleten, a mely az építőiparosok munkarendjéről volt hivatva tanácskozni, megjelentek az építőiparosok országos szövetségének képviselői. Mivel ez utóbbiak az idő rövidsége miatt nem bírtak elkészülni memorandumukkal, elhatározták, hogy ez év december 15-éig a miniszterium által elkészített tervezetre vonatkozóan írásbeli véleményüket terjesztzenek be, melyet aztán majd új konferencián tárgyalnak. Azt hiszik különben, hogy egyezséget, vagy szerződést csak olyanokkal lehet kötni, a kik garanciákat tudnak bonyújtani annak betartása iránt.

Panaszok a hadügyminiszterium ellen. A hadügyminiszterium közszállítási tevékenysége elleni panaszok csak nem akarnak megszűnni. A magyar iparnak valóssággal lépésről lépésre kell kifogásolni minden talpaiattnyi teret. Az állandó panaszok között nem utolsó helyet foglal el az átvétel magnehezítése, illetőleg a beszállítók körüli eljárás. Főleg a kisebb és középiparosok vannak súlytva azáltal, hogy a hadügyminiszterium esőtkönyösen ragaszkodik a magyar cikkek legnagyobb részének Ausztriában való átvételéhez. Hogy versenyezzen például a brassói szörmekészítő az osztrákkal, mikor neki árúját Brünnebe kell beszállítani? Ha elfogadja a szállítást a neki megajánlott egységáron, ki lévén téve annak, hogy árúját ha még oly jó is, indokolatlanul visszavetik, saját kárán okulva tanulja meg, hogy a jövőben tartózkodni kell a pályázaton való részvételtől. Így érthető meg az, hogy a hadügyminiszter folyton azon lamentál, hogy a magyar iparosok és kereskedők nem akarják elfogadni a nekik megajánlott egységárat. Igaz, hogy a nagy üzemekei: posztlógyárak, Weisz Manfréd stb. az átvétel helyben történik és hogy azoknak nincs is nagyobb szabású panaszuk, de a szállító kisebb üzemekeknél, amelyek túlnyomó többségben vannak, a hadügyminiszter érthetőlen módon ragaszkodik az osztrák arzenálkba való szállításhoz, ami teljesen megbenntja a magyar ipar versenyképességét. Pedig annyit csak meg lehetne tenni egy kis jóakarattal, hogy az átvétel a szomszédos parancsnokságon, vagy Budapesten történjék. Ehhez azonban — mint említettük — szükség volna egy kis jóakaratra, legalább a jóakaratra quota szerinti részére.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi osarnok jelentése.

1905. szept. 2.

A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar élszűcsdű. Öreg nehéz (páronkint 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Öreg közép (páronkint 300—400 kgr-ig terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) 143—144 fillérig. Fialat közép (páronkint 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 143—144 fillérig. Fialat könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) 143—144 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronkint 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban — fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz pá-

zenkint 260 kilogrammon felüli súlyban 145—146 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig, terjedő súlyban) 143—144 fillérig. Könnyű páronkint 240 kilogrammig terjedő súlyban) 142—143 fillérig. IV. Romániai eredetű (Stachl) Nehéz (páronkint 240 kilogrammon felüli súlyban) fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő súlyban) fillérig. V. Szerbiai Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli súlyban) fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) fillérig. Könnyű páronkint 240 kilogrammig terjedő súlyban) fillérig. A hizott sertés üzletirányzat szilárd.

Nyilt-tér.

Mattoni

Erzsébet Sósfürdője

gyógyhely Budapest (Budán).
Fürdőidény: április 23-tól október 15-ig

Kiváló gyógyhatással bír

alji bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos a gyógyhelyen. — Egészséges élektés, jutányos lakások, jó vendéglő. — Villamos vasuti összeköttetés a fővárossal.

Kittünösen megvéd a

MATTONI FELE
GISSHÜBLER
SÁVANYUVIZ

A dugó egélese sokféle infectiosus bajtól; a puszták gránit-triklóból fakad. Több epidémiánál fényesen bevált.

MATTONI FELE
BUDAI
KESERUVIZ

legjobb hajtoszer.

Kapható minden gyógyszerárban és háztartásokban.

Szülők és tanulók figyelmébe.

Uj és ódon Tankönyvek

az összes iskolák részére a legújabb kiadásban, valamint

írószeresek, iskolai táskák
könyvszíjak és rajzeszközök feltűnő olcsó árban kaphatók

Hegedüs és Sándor
előbb László Albert és Társa könyv- és papír áruházában
DEBRECEN,
Kossuth-utca 11. szám.

Az iskolai év

kezdetével ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szives figyelmébe.

Fiu- és Leány fehérneműek, Paplanok, Matracok, Ágyterítők, Ingek, Gallérok, Kézeltők, Zsebkendők, Nyakkendők, Esernyők, Pamut- és Gyapju takarók

nagy választékban, olcsó szabott árakban.

Szabó Lajos Fiai

DEBRECEN,

Divat-, vászon- és szőnyegáruház.

Amerikába

hajó indul Havre-ből minden szombaton.

Francia utvonal.

Kényelmes, gyors utazás, kitűnő ellátás borral és likőrrel.

Menetjegyek minden állomásra a különböző amerikai vasut-vonalakra eredeti árban.

Közélebbi felvilágosítással ingyen és bérmentesen

Französische Linie
Wien, IV. Weyringer Gasse 8.

A vegyileg megvizsgált, amellét hatáságilag az arczbőrré ártalmatlannak talált

SZÓRVESZTŐ

Ujváltja bőgycskét az oly csunya, kellemetlen arczbőrt gyökereztől, anélkül, hogy az arczbőrnek legkevésbé is ártana és az arcznak megadja az üdöséget, finomságot és simaságot. Ára 7 korona

Vidéki megrendeléseket diskreéten utánvét mellett eszközöl

Scmidek I. Budapest, VII., Nyár-utca 18 szám.

Csinosan berendezett

jó forgalmu fűszer üzlet más vállalat miatt

eladó

Cim a kiadóba.

A berendezés és a felszerelés a háztulajdonosé azt nem kell megvenni.

Képviseelő kerestetik.

Uj világítási készülékek eladására (hordozható és állandó házi készülékek, kerti-lámpák, kézilámpák) kézi- és asztali lámpák.

Könnyen eladható olcsó fogyasztási cikkek.

Ajánlatok referenciákkal képviselő 554. alatt

HAASENSTEIN és VOGLER céghez

Budapestre kéretnek.

Serravallo

Kina-bora vassal.

Erősítőszer gyöngéltedők, vérszegények és lábadozók részére. Etvágygerjesztő, idegerősítő szer.

Kiválóan jó ízű.

Több mint 3500 orvosi elismerő nyilatkozat.

Kapható: I. Serravallo-nál
Triest-Barcola.

A gyógyszerárakban pedig 1/2 lit. 2 K. 60 fillér.
1 „ 4 „ 80 „

Legjobb bajuszodró a híres DEBRECENI

„CIVIS“ bajuszpedró

mely nem tép, de jól összetartja és nőttet a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszerára a „Kigyó“-hoz DEBRECENBEN.

A közeledő őszi idényre

ajánlom dus raktáromat, saját készítményű

női és férfi esernyőket

a legolcsóbbtól a legfinomabb kiítelig. Továbbá az iskolai idényre

gyermek esernyőket

80 krért és feljebb

férfi és női ernyő

1 frtért és feljebb.

Javitások és áthuzások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

MEBKLER SOMA ernyőgyára

Debrecen, Piac utca 50.

Jelzalogköleszőnk

(ujak és konvertálások) igen előnyösen, gyorsan kaphatók külföldi tőkék elhelyezése által. — Uradalnak, birtokok és házakon kívül gyárak és ipartelepek is elfogadtnak jelzalogul. Levélbeli megkereséseket továbbit. Osteuropäische Presse kiadóhivatal Budapest, Kazinczy-utca 2.

Iskolás gyermekek részére.

kész fehérneműk, zsebkendők,
harisnyák, paplanok, matracok,
pokrócok, (flanell takarók) és ágy-
terítők, legnagyobb választékban és
legjutányosabb árakon kaphatók

KARDOS LÁSZLÓ

vászon, fehérnemű és kelengye
üzletében Debrecen Kossuth-u. 9.

Alapított 1831. évben.

Kérjen prospektust!

Típus és hasonló járványok ellen
a legbiztosabb óvszer a

NOXALL JR.

a jelenkor legtekélyesebb, legki-
tünőbb, a legolcsóbb és a legkisebb
vizszűrője, mely az ivóvizet kris-
tálytisztává és a legrosszabb vizet
is élvezhetővé változtatja. Amerika, An-
gol, Belgium és Németországban
több százezer van használatban.
Minden felszerelés nélkül bárki
is bármely vízvezeték csapjára
könnyen feltölthető.

Egy darab ára **K 22 50**

használati utasítással
Kapható:
AUER IGNÁC-nál
Budapest, VIII., Kerepesi-ut 11. sz.
Telefon 55-38.

a NOXALL JR magyarhoni kizáró-
lagos lerakata, valamint minden

műszaki és jobb vaskereskedésben,
Nélkülözhetlen minden háztartásban.

SZŐNYEG MARADÉK VÁSÁR!!

A szezonban óriási mennyi-
ség szőnyeg maradék halmo-
zódott fel, melyből feltűnő ol-
csó árak mellett

Nagy maradék vásárt rendezünk.

Egyes darabok fél- sőt negyed árban is
beszerezhetők.

Bosznay J. és Társa

szőnyegházában
Debrecen, Kossuth-u. 5.

Én

ismerem egy bőrpoló szert, mely
különösen mitesszerek, hőségkiüté-
sek elmulasztására és kellemes arc-
szin elérésére alkalmas. Nincs jobb
és hathatósabb gyógyszert, mint a

BERGMANN-féle LILJOMTEJSZAPPAN

(védjegy: kéthegymászó)

Bergmann és Társa Teschen á

Kapható darabonként **80** filléért.
Grósz Nagy Ferencz gyógyszerárában.

Alapított 1878. Telefon 15-36.

Valódi angol

Tennis-játék,

tornaszék, függőágy, kerítőháló, tekojáték, szék,
ponyva és fehér kenderkötél legolcsóbb megbí-
ható beszerzési forrása.

Seffer Antal

sport-eszközök és kötélgyártó-telep
BUDAPEST,

IV., Károly-utca, boltz. 13.

(Központi városi épület) a Hajó-utca felől az utcában
Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan
eszközölnének.

Gyomorbajosoknak!

Mindenkinek, aki hűlés, gyomor túlterhelés rossz, nehezen emészthető, forró
vagy nagyon hideg ételek élvezete mértéktelen életmód következtében gyomorbajt,
mint:

**Gyomorkatarrus, gyomornyomás, gyomor fájdalom, nehéz emésztés
vagy nyálkásodása van, egy igen jó háziszert ajánlhatók mely kitűnő eredménnyel
már sok év óta ki van próbálva ez a szer a**

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybor.

Eme gyógynövénybor előnyösen ismert gyógyerejű növények és jó bor keve-
rékből áll, mely erősíti és fenntartja az emberi szervezetet. A gyógynövénybor
megszünteti emésztési zavarokat és elősegíti az egészséges vércépződést.

Ha a gyógynövénybort idejében használják a gyomorbántalmak már csirájá-
ban elfojthatók. Ne késlekedjenek ezt tehát idejekorán használni. Jelek mikor hasz-
nálandók: fejfájás, felbőgös, gyomorégés, eszmör melyek biztos előjelei a króniku-
gyomorbajnak, s ezek nehányszori használat után elmúlik.

Székrekedésnél és ennek kellemetlen következményeitől mint: kolikás fáj-
dalmat, szív dobogás, álmatlanság, ugymint vértolulások és m. j. lép és a Pfortader
módszernél a gyógynövénybor a leggyorsabban használ. A gyógynövénybor elősegíti
az emésztést és a könnyű székelés által tisztítja a gyomrot és a beleket.

**Beteges, sápadt kinézés, vérszegénység, bányadság, mindmegannyi
következményei a rossz emésztésnek nehéz vércépződésnek s a máj beteges állapotá-
nak. Etványtalanságnál, ideges lehangoltság és kedélytelenség, valamint gyakori fej-
fájás és álmatlan éjék után az emberek gyakran elpusztulnak. A gyógynövénybor
az elgyengült életerőnek új impulzust ad. A gyógynövénybor emeli az étvágyat, elő-
segíti az emésztést és a táplálkozást, szabályozza a vércépződést, csillapítja a fel-
izgatott idegek és új életkedvet teremt. Számos elismerő és köszönő levél bizo-
nyítja ezt.**

A gyógynövénybor üvegekben kapható: üvegenként: K. 1.50
és 2.—

Ovakodjunk az utánzatoktól

kérjen kifejezetten

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybort.

A gyógynövénybor nem titkos szer, a következő anyagokból van összetéve:
Malagabor 450.0, borszesz 100.0, Glycerin 100.0, vörös bor 240.0 egres-nedv 150.0,
cseresnye nedv 420.0, manna 30.0, majoranna, anis, édes gyökér, amerikai erögyökér,
ehamus gyökér a 10 0.

ELSÖRANGU HIRNEVES

OSZTRÁK CEMENTGYÁRAK

VEZÉRKÉPVISELŐSÉGE

ERŐS MAGYARORSZ. ÉS MELLEKTARTOMÁNYAI TERÜLETÉRE

ELKÁN ÉS BOSSÁNYI

BUDAPEST, V., Lipót-körút 18.

TELEFON: 10-13. ★ Sürgönyvezim: ELBOSS BPEST.

Szállítanak kintinó minőségű **Portland** és **Roman**
cementet a piaci áron aul legkedvezőbb feltételek
mellett.

ÉPÍTŐMESTEREK

BETON-ÉPÍT. VÁLLALKOZÓK

CEMENTÁRO-GYÁROK

ÉPÍTÉSI ANYAG-KERESKEDŐK

saját jól feltöltött árdektükben kérések cementárak-
lathá beszerzésétől azaz az országos ártogatásunkig függőben
tartani, mert azon kellemes helyzetben leszünk, hogy
1906. évi árszabályozás igen előnyös kötészeket csinálhatunk.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 30 fillér, minden további szög 3 fillér, vastagabb betűkkel nyomatott szög 3 fillér.

Levegőtől tartózkodásokra pontosan választások, de a szükséges helyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

„Debrecen“
telefon száma
412.

Dehánny tőzsdé
megvételre keresetnek vagy megfelelő helyiség. Cím a kiadóhivatalban.

Ajánlatokhoz,
ajánlatot valamely jogi alatti küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okmányokat mellékelni, mert ősröztük azami-féle felelősséget vállalhatunk. — Kérlek az ajánlatokat leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelöléséből származó négy betű alatt címszerűen elnevezni, a kiadóhivatal megsemmisíti.

Inteligens
fiatal úri lány pénztárnok-női, vagy hasonló állást azonnal elfogad. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít.

500 darab mlata
érték nélkül zacskó fél árban eladó. Cím a kiadóhivatalban. 144.

Gyönyörű uszár
kutya eladó. Felvilágosítással szolgálnak Tiszenháromváros utca 7 szám alatt.

Megbízható
nős ember ki 4—500 korona óvadékkal rendelkezik, pénzbeszedői vagy ehhez hasonló alkalmazást keres. cím a kiadóhivatalban.

Egy kirakat
szőlővel megvételre keresetnek Bővöböt a kiadóhivatalban. 34—5

Ócska
ajtó, ablak, cserép tégla, vályog, fedélfák és többféle deszkák eladók. Darabos-utca Montay B.-féle ház. Értekezhetek: Gólya-u. 17 sz.

Hölgyek
tanácsot és segílyt nyerne, szülés esetén felvételnek a legnagyobb titoktartás mellett egy intelligens gyakorlott szülésznőnél. Kéayelmes lakás. — Orvosi felügyelet. Cím a kiadóhivatalban.

Thiel-s féle soványító tea
közismert hatásos különlegesség elhizottak részére. Csomagja 2 korona. Kapható Török József gyógyszerterében Budapest, Király-utca 12 sz. 123.

Virágnak
való selyem papír minden féle szímben nagy választékban kapható. Móric-telep 20 sz. alatt.

Posta könyvek
félárban cím a kiadóhivatalban. 126

Birtok eladás Imárcson.

Budapest, Lajos mizsei vonal, Budazestől az új motoros közlekedéssel 1 órányira, közvetlen vasútállomással 3500 hold urasági birtok, részben I. rendű szántó és rét, részben szőlőtelepítésre kiválóan alkalmas homoktalajjal nagyobb és kisebb részletekben parcelláira igen előnyös fizetési feltételek mellett eladó és előzetes értesítés után bármikor megtekinthető. A szőlőtelepítésre alkalmas homoktalaj ára magyar holdankint 175 frt Bővebb felvilágosítást nyújt a Parcellázási iroda, Inros Kakucs.

Feltűnést kelt!!!

18 k. helyett csak 7 kor

Pompás metronir-Gloria-ezüst ára. 3 erős fedéllel ngró borítékkal, gazdagon véve, pompásan járó, 8 évi jót állás mellett, utánvétellel csakis 7 korona.

Uhrenf. J. könig.
Wien, VII. Westbahnesir. 36/72.

Ha egészséges és hosszú életű akar lenni, igyék K. Impér

„Répáti“ gyógysavanyúvízel

Magyarország giesshüblje!!

Ize és gyógyhatása páraltan.

Gyógyjavaslat: felesleges savképződés, a légző és emésztő szervek mindennemű hurutos megbetegedésénél, köhögés, rekedtség, gyomor és bélbajok a hólyag hurutos megbetegedései, máj- és vese, köszvényes bántalmak, vérszegénység ellen.

Házhoz szállítva:

1 lt. „Répáti“ gyógyvíz üveggel együtt 32 fillér
üvegeket visszavesszük: 12 „
1/2 lt. „Répáti“ gyógyvíz üveggel együtt 23 fillér
üvegeket visszavesszük: 7 „

Főraktár Debrecen és vidékére.

Weisz Andor Csapó-u. 1.

Telefon 332.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névről tiszta és ment káros alkatrészekből
Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György és Aüssiban bárkinak, a ki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht“ névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

SCHICHT-szappan!

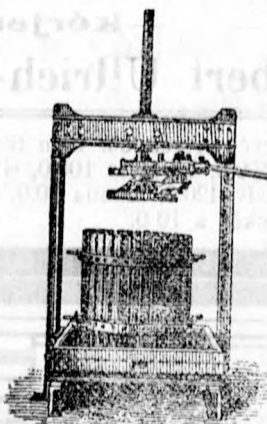
(„Szarvas“ vagy kulcsszappant)

Megtakarít pénzt, időt és fáradságot. A ruhát kiméli és megóvja.

Mindennemű ruha és mo- Hótehér ruhát ad.
sási módszer részére a leg- A színeket emeli, fénylővé és
jobb és legolcsóbb. világossá teszi.
A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan „Schicht“ névvel és a „szarvas“ vagy a „kules“ védjeggyel legyen ellátva.

„URSUS“ a legtökéletesebb vasgerenda szerkezetű szabadalmazott borsajó. Felsőnyomással, a törköly egy darabban vehető le a must vasrészekkel nem érintkezik s így a bor megfeketedése kizáva. Legmagasabb nyomóképesség. **Honi gyártmány.**

Budweisz-iés honi gyártmányu porcellán valamint meidingerköpeny-és öntöttvas kályhák, minden szerkezetű vas és porcellán burkolatu konyhák.

Vadászfegyverek és felszerelések, revolverek, hüvelyek és töltények. **Lőpor áruda.**

Újdonság! Browning rendszerű ismétlő fegyver, 1903. minta.

Képes árlap ingyen és bérmentve.

Tóth Syula.

Debrecen, Plac-utca 20—27. sz.